



Debesuota, diena 45°, naktį 30°.
Saulė teka 7:15, leidžiasi 4:45.
Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Antradienis, Sausio-January 16 d., 1973 m.

Kaina 15c

13

SUSTABDYTI VISI Š. VIETNAMO PUOLIMAI

SIRIJA NUSIVYLĖ SAVO DRAUGAIS

BEIRUTAS. — Libano laikraštis An Nahar sekmadienį paskelbė žinią, jog Sirija rimtai galvoja pasitraukti iš Arabų Respublikų Federacijos, kurioje ji yra kartu su Libija ir Egiptu, jei tos valstybės neateis į ją parama, kai ją vėl puls Izraelio aviacija. Damasko radijas pasmerkė kitas arabų šalis, kad jos abejingai stovi ir žiūri į Sirijos kovas su Izraeliu. Sirijos karinė delegacija vėl greitai laiku važiuos į Maskvą pasiskųsti, kad iš Maskvos gauti ginklai nepajėgia atmušti Izraelio aviacijos, kada ji sugalvoja pulsti Siriją.

Po paskutinio Izraelio lėktuvų puolimo Sirija buvo paskelbusi mažus nuostolius, kaip paprastai kare daroma, tačiau po trijų dienų Sirijos radijas skelbė apie 500 žuvusių. Manoma, kad tas netikėtas nuostolių padidėjimas buvo skiriamas Egipto, Libijos ir kitų arabų šalių dėmesiui. Norėta parodyti, kad Sirija viena kovoja ir kencia, o Egiptas ir kiti arabų kraštai tik stebi iš šalies.

Egipto pareigūnai viešose kalbose drąsiai grasiną Izraeliui karu, tačiau privačiuose pasikalbėjimuose jie pripažįsta, kad Egiptas nėra pasiruošęs pradėti totalinio karo. Egiptas negali leistis įtraukiamas į karo veiksmus prieš laiką, nebaigęs savo apsiginklavimo programos. Sadatas Egipto prezidentas, po paskutinių pasitarimų su Libijos vadu Quaddafi, pareiškė, kad sekantis karo rundas bus pats žiauriausias visoje istorijoje. Jis tik pamiršo pridėti, kada tas rundas prasidės.

Per lapkričio ir gruodžio m. Sirija gavo iš Sov. Sąjungos 16 naujų Mig-21 lėktuvų, tačiau tokiu tempu siūniami tie lėktuvai vos spėja pakeisti izraeliui numušamus sirų lėktuvus. Izraelis supranta, kad pasienio incidentus išprovokuoja ne Sirijos valdžios kariuomenė, bet palestiniečiai, gavę Sirijoje prieigą. Vis dėlto, Sirija yra atsakinga už palestiniečių veiklą, sako Izraelio pareigūnai. Sirija galėtų tą veiklą sustabdyti, kaip ją sustabdė Jordano valdžia. Palestiniečiai negalėtų veikti be Sirijos vadų palaiminimo.

Izraelio aviacija nuo keršto veiksmų sulaikyti galėtų tik sustiprinta priešlėktuvinė gynyba. Sirija tikisi gauti iš sovietų dar daugiau Sam-3 raketų, kurios šiaurės Vietname padarė nemažų nuostolių Amerikos aviacijai. Išmokę tas raketas naudoti, sirai galėtų pasidaryti pavojingi Izraelio aviacijai.

Švedija plečia socialinį draudimą

STOKHOLMAS. — Švedijos vyriausybė paskelbė 13,9 bil. dol. biudžetą, kuris yra net 8,5% didesnis už praėjusių metų. Švedijos socialistų vyriausybė nutarė dar praplėsti socialinį draudimą, tačiau nepakelti mokesčių. Šiais metais įvyks parlamento rinkimai, todėl valdžia stengiasi įsisteikti balsuotojams, naujų reformų našta paskirdama darbdaviams.

Tarp naujų pasiūlymų yra bendrųjų pašalpų padidinimas iki 7 dol. per dieną. Vyriausybė žada apmokėti pusę savo piliečių sąskaitų už dantų gydymą, padidinti senelių pensijas iki 1,725 dol. pavieniams asmenims ir 3,800 dol. poroms. Sergantiems garantuojami 90% algos mokėjimai per visą ligos laiką.

IŠ VISO PASAULIO

BEIRUTAS. — Egipto tarptautinė oro linija "Egyptair" gaus naujų Amerikos keleivinių lėktuvų — penkis Boeing 707, kurie Egiptui kainuos virš 50 mil. dol. Sovietai siūlė Egiptui savo Iliušinus, tačiau Egipto aviacijos ekspertai nusprendė pirkti daug geresnės kokybės amerikiečių lėktuvus. Finansavimo reikalus organizuoja privatus New Yorko bankas.

WASHINGTONAS. — Kunigai broliai Philip ir Daniel Beriganai skundžiasi teisme, kad Amerikos parolių taryba neįsileidžia jų važiuoti šiaurės Vietnamą. Jie suvaržyti laisvai važinėti, nes iš kalėjimo išleisti lygtinai.

NEW YORKAS. — Policija pernai sulaukė 1,562 jaunuolių, pagautus teplojant traukinių autobusų ar viešųjų miesto pastatų sienas. Iš jų 436 jaunuolių buvo nubauti verčiant juos nuvalyti prirašinėtas sienas.

BEIRUTAS. — Libanas ir Irakas susitarė atidaryti per Libaną einančią žibalo vamzdžių liniją, kuri uždyta nuo birželio 1 d., kada Irakas nacionalizavo užsienio bendrovių žibalo koncesijas.

Medvedevas jau išvyko į Londoną

MASKVA. — Sovietų mokslininkas, Zhores Medvedev, kuris ne kartą yra kritikavęs valdžią ir buvo laikomas už tai beprotamyste, išvažiavo su žmona ir jaunesniu sūnumi į Londoną, kur jis pakviestas medicinos instituto tyrinėjimo darbams. Jis prašė ir gavo leidimą išvažiuoti visiems metams. Jo draugai ir giminės galvoja, kad sovietų valdžia jo jau nebeįsileis atgal ir, radusi progą, atims jo pasą, kaip buvo padaryta su Valery Chaličevu, kuris išleistas į Ameriką vienam mėnesiui, gavo pranešimą, kad jam kelias atgal yra uždarytas.

Medvedevas nutaręs užsienyje labai atsargiai elgtis ir kalbėti, kad Kremliaus valdžia negautų progos atimti iš jo pasą. Jis atsidėjęs vien moksliniam darbui ir vengsias politinių pareiškimų. Sovietų Sąjungoje lieka ne tik jo brolis, bet ir vyresnysis sūnus, kuris šiuo metu laikomas kalėjime.

Medvedevas pagarsėjo, kai jis pasireiškė kovoje už mokslo laisvę. Jis parašė knygą "Lysenko kilimas ir nuosmūkis". Stalino laikais Lysenko dominavo genetikos mokslą, tempdamas jį ant bolševikų partijos kurpatų. Po tos knygos Medvedevas neteko radiologijos instituto direktoriaus vietos ir buvo pradėtas persekioti. Nukentėjo ir jo dvynukas brolis Roy.



Policininkė Lois Hawes, de Kalb apskritys policijoje, Atlanta, Georgia, mokosi šaudyti revoliu. Jis nėra toks didelis, kaip šioje fotografijoje atrodo. Prieš įstodama į policiją, panelė Lois buvo tarnautoja Emory universiteto saugumo įstaigoje.

TURKŲ SPAUDA APIE BRAZINSKUS

Turkijos žinių agentūra "Anatolia" 1972 m. gruodžio 30 d. paskelbė Turkijos spaudoje pranešimą apie tą dieną įvykusį Brazilskų bylos nagrinėjimą. Štai dalis iš turkų kalbos išversto pranešimo:

"Šiandien įvykusiame teismo posėdyje dalyvavo kaltinamųjų advokatai, Salib Sari, Ilyas Gurburber ir Arif Cavdar ir taip pat Sovietų Ambasada atstovaujantis advokatas kartu su dviem to ambasados valdininkais. Kaltinamuosius ginantis advokatas Arif Cavdar kreipė dėmesį į rusų delsimą pristatyti teismui keletą ir įgulos narių pareiškimus pastebėdamas: "Šis delsimas aiškiai daromas su tikslu. Komunistinėje santvarkoje pakanka vienos dienos surasti liudininkus ir gauti jų pareiškimus. Rusai deda nepaprastai didesnę pastangą tėvo ir sūnaus ekstradicijai".

Toliau advokatas priminė, kad avatūristai, kurie užgrobė Turkijos orlaivį ir privertė jį skristi į Bulgariją, ten buvo sutikti su sveikinimo šūkiais ir yra vaizdinami puikiausiose vilose, tuo tarpu kai jo klientai, tėvas ir sūnus, laikomi kalėjime jau trečius metus.

Į tai atsiliepdamas Sovietų ambasados advokatas Teffik Arasli pasakė, kad "Nėra taip lengva gauti penkiasdešimt vieno liudininko pareiškimus ir kad yra didamos pastangos jų gavimą pasukubinti". Į gynybą tvirtinimą, kad kaltinamieji esą nekalba rusiškai pakankamai gerai Sovietų ambasados advokatas atsakė: "Aš mokau rusiškai. Kaltinamieji kalba rusiškai labai gerai".

Gynėjui reikalaujant buvo paklaustas rusų kalbos vertėjas, ar kaltinamieji kalba rusiškai labai gerai. Vertėjas atsakė, kad "Kaltinamųjų rusų kalbos mokėjimas yra labai silpnas, jie nemoka išsireikšti, kad juos būtų galima tinkamai suprasti, jie turi sunkumų bandydami savo mintis išreikšti". Gynėjo prašymas, kad jo klientai būtų paleisti, buvo atmestas, o bylos svarstymas atidėtas kitai datai".

Aliaskoje demokratų partijos parinko kandidatą į Atstovų Rūmus, vietoj žuvusio atstovo Nick Begich, 38 metų indėnų Emil Nitti. Rinkimai bus kovo 6 d.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Vadinamoje Watergate byloje, kur kaltinamieji apkaltinti įsibrovimu į demokratų partijos štabą, jo šnipinėjimu, klauzimo aparatų įrengimu dar keturi prisipažino kaltais. Anksčiau buvo prisipažinęs vienas sąmokslu dalyvis.

♦ Amsterdamo apie 50 jaunu olandų buvo įsibrovę į Amerikos konsulatą protestuoti prieš Vietnamo karą. Juos nusiėmė policija. Konsulate nuostolių nepadarė, nesikaitant vienu durų stiklo išmušimu.

♦ Vakar Amerikoje daug kur buvo prisimintas dr. Martin Luther King gimtadienis. Negrų organizacijos ragino žmones neiti į darbą.

♦ Vatikane kalbama, kad po Izraelio premjerės apsilankymo pas popiežių bus užmegsti Izraelio-Vatikano diplomatiniai ryšiai.

♦ Čikagos mokytojų streikas tęsėsi, nežiūrint beveik nuolatinių derybų tarp švietimo tarybos ir mokytojų unijos.

♦ Sniegas iškrito Jeruzalėje ir Atėnuose, kur jo paprastai nėra. Izraelyje sniego nebuvo 23 metus.

♦ Londono laikraštis Sun pranešė, kad karalienė Elzbieta su vyru aplankys jauno kavalerio karininko Mark Phillips tėvus. Kalbama, kad princesė Anne įsimylėjusi į Marką.

♦ Kada Jeruzalėje sniega. Montanoje nepaprastai šalta. Great Falls mieste vakar buvo 50 laipsnių šilumos.

♦ Philadelphiaje du sprogimai sugriovė mėsos pakavimo įmonę, sužeidė 13 žmonių ir apgriovė keliasdešimt namų.

♦ Vakarų Virginijoje užsidegė senelių namai, žuvo šeši asmenys. Manoma, kad gaisras prasidėjo iš sugedusios elektrinės antklodės.

♦ Philadelphijoje nuo "Londono gripo" jau žuvo 1,700 žmonių. Daugiausia mirė tuoj po Naujųjų Metų.

Premjerė Meir pas popiežių

ROMA. — Pasibaigus Socialistų Internacionalui Paryžiuje, Izraelio premjerė Golda Meir, pakeliui į namus, sustojo Romoje, kur ji Vatikane susitiko su popiežiumi. Tai pirmas Izraelio premjerės vizitas katalikų bažnyčios galvai. Simtai Italijos policininkų saugojo premjerę Meir ir aerodrome, ir Romos gatvėse. Paryžiuje dar nesibaigęs jos vizito sukelto riaušės. Premjerė Vatikane lankosi jo kviečiamai.

Vatikano sluoksniai skelbia, kad premjerės ir popiežiaus pasikalbėjime paliesti Jeruzalės miesto ir jo bažnyčių klausimai. Nuo pat Izraelio valstybės įsteigimo Vatikanas reikalavo, kad Jeruzalės miestas būtų tarptautinės teisės, kad visų tikybų žmonėms būtų prieinamos šventos vietos, kurias gerbia krikščionys, žydai ir musulmonai. Po šešių dienų karo Izraelis paskelbė įstatymą, kuris gerbia Jeruzalės šventas vietas. Pats popiežius lankėsi Jeruzalėje 1964 metais.

Premjerė Meir Italijoje dar susitiko prezidentą Giovanni Leone ir premjerą Giulio Andreotti.

BONA. — V. Vokietijos komunistuojantieji surengė demonstracijas, kurioms vadovavo radikalas Budi Dutschke. Bonoje demonstrantai bandė užimti miesto rotušę, bet policija juos išsklaidė. Demonstracijos prieš Vietnamo karą įvyko ir Rytų Berlyne.

LONDONAS. — Britanijos teismai pirmą kartą nusikaltusius marijauos vartotojus ar kitus nedidelius nusikaltėlius nesuntyti miestų bombardavimus. Nutarė: valyti gatves, rinkti šiukšles, išdažyti senelių namus ar padėti invalidams.

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje žuvo trys policininkai ir trys buvo sužeisti, kai sprogo teroristų padėta prie jų automobilio bomba.

NEW YORKAS. — Amerikos žydų vadai pakviesti į Izraelio ferencijoje, kad jis vasario mėn. pas premjerę Meir. Vaziuos apie su delegacija vyks į Hanojų ir 160 žydų veikėjų — pasitarti, į Saigoną, pasiteirauti, kuo so kaip Amerikos žydai galėtų padėti savo paramą Izraeliui.

SAIGONAS PRANAŠAUJA PALIAUBŲ PASIRAŠYMĄ JAU ŠI PENKTADIENĮ

WASHINGTONAS. — Sekmadienį prezidentas Nixonas, kaip praneša Saigono karinės vadovybės šaltiniai, buvo įsakęs sumažinti bombardavimus šiaurės Vietname. Buvo neaišku, ar sumažinimas susidės iš mažesnio puolantių lėktuvų skaičiaus, ar kai kurių taikinių puolimas buvo uždraustas ar sumažinta puolimų geografinė apimtis. Tai buvo laikoma ženklu, kad prezidentas yra patenkintas taikos derybų eiga ir puolimų sumažinimu "atsilygina" Hanojų už parodytą "gerą valią". Vakar, 10 val. ryto, prezidentas Nixonas iš Floridos įsakė visai sustabdyti šiaurės Vietnamo puolimus iš oro, įsakė sustabdyti karo laivų artilerijos apšaudymus ir uostų minavimą. Ši žinia tuojau pasklido po visą pasaulį ir tuoj pakilo New Yorko akcijų biržoje akcijų kainos.

Reikalauja pinigų iš Rytų Vokietijos

LONDONE. — Britanijoje įvyko Europos žydų konferencija, kurioje dalyvavo daugiausia Vakarų valstybių žydų atstovai, neskaitant vieno atstovo iš Rumunijos, kur gyvena apie 100,000 žydų ir keturių asmenų delegacijos iš Jugoslavijos, kur gyvena 7,000 žydų. Daugiausia atstovų buvo iš Prancūzijos su 550,000 žydais ir Britanijos, kur yra 450,000 žydų.

Europos žydai daug kalbėjo apie Rytinę Vokietiją, kuri dabar pradeda pripažinti kaip atskira, suvereninė valstybė. Konferencija reikalauja, kad Rytų Vokietija irgi atlygintų žydams už nacių laikais padarytus nuostolius. Vokiečių tautai dabar atstovauja ne vien Boną, bet ir Rytų Berlyną. Nuostoliai skirstomi į dvi dalis: asmeniniai nuostoliai žydų šeimoms už konfiskuotus turtus, laisvės atėmimą, sveikatos pagadinimą, gyvybės atėmimą ir išlaidos įkurdinant nacizmo aukas kitose valstybėse.

Rytų Vokietijos valdžia iki šiol žydų pretenzijas atmėsdavo, tvirtindama, kad tik Vakarų Vokietija atsakinga už nacių darbus, nes Rytų Vokietijoje nacizmas esąs su šaknimis išrautas. Buvusios nacių aukos galinčios be baimės gyventi Rytų Vokietijoje.

V. Vokietija daug milijonų sumokėjo žydams už nacių nusikaltimus, tačiau komunistinė Rytų Vokietija nepasidėjo. Dabar žydai Europoje nutarė daryti spaudimą Rytų Vokietijos vyriausybei dėl kompensacijų.

Socialistų konferencija

PARYŽIUS. — Socialistų Internacionalo konferencija ilgai svarstė Vietnamo klausimą. Švedijos premjeras Palme bandė pravesti rezoliuciją, kuri griežtai pasmerktų Ameriką, tačiau nuosaikesnieji konferencijos dalyviai pasitenkino pasmerkdami paskutiniuosius Hanojaus ir kitų miestų bombardavimus. Nutarė: valyti gatves, rinkti šiukšles, išdažyti senelių namus ar padėti invalidams.

Minėtas britų darbių vadas Callaghan pranešė spaudos konferencijoje, kad jis vasario mėn. pas premjerę Meir. Vaziuos apie su delegacija vyks į Hanojų ir 160 žydų veikėjų — pasitarti, į Saigoną, pasiteirauti, kuo so kaip Amerikos žydai galėtų padėti savo paramą Izraeliui.

Prezidentas įsakė sustabdyti puolimus po 6 val. pasitarimų su dr. Kisingeriu, kuris sekmadienio rytą grįžo iš Paryžiaus taikos derybų. Pasitarimuose dalyvavo gen. Haig tuoj išskubėjo į Saigoną informuoti apie slapta derybas P. Vietnamo vyriausybės. Prezidentas Thieu vakar 8 valandas posėdžiavo su P. Vietnamo augimo Taryba. Thieu jau sužinojo pagrindinius taikos sutarties tekstus pakeitimus iš JAV ambasadoriaus Bunkerio. Saigone kalbama, kad Hanojus padarė dvi pagrindines nuolaidas. Hanojus sutinka, kad būtų didesnė karo paliaubų priežiūros komisija ir susidėtų ne iš 250 asmenų, kaip pirma Hanojus siūlė, bet iš kelių tūkstančių stebėtojų. Antros dalykas — Hanojus sutiks su karo paliaubų linijos įsteigimu tarp Pietų ir šiaurės Vietnamo.

Saigono valdžios kalbėtojai sakė vakar, kad vyriausybė dar nebaigusi svarstyti naujos padėties ir todėl negalinti išreikšti nei pesimizmo nei optimizmo dėl taikos ateities. Tačiau kai kurie Saigono pareigūnai spėlioja, kad taikos sutartis bus pasirašyta ateinančių penktadienį, sausio 19 d., dar prieš prezidento Nixono inauguraciją. Kisingeris šią savaitę vėl grįš į Paryžių užbaigti derybų.

Prezidentas Thieu pasikalbėjo su itale žurnaliste Oriana Fallaci atvirai palygino Ameriką su stipriu boksininku, kuris gali laimėti bokso rungtynes pirmą rundę, tačiau tyčia prailgina rungtynes iki 9-to rundo. Panašiai Amerika elgėsi šiame kare. Prezidento Johnsono įvestas gradualizmas nėra karas, bet pusė karo. Jie mažina puolimus, vėl didina, atšaukė, vėl pradėjo. Tai nėra karas. Jei š. Vietnamas būtų pultas įprastomis priemonėmis, jei būtų bombarduota be jokių pertraukų, šis karas būtų užsibaigęs 1966 metais, pareiškė Thieu.

Naujas filmas apie senus priešus

1972 m. baigiantis išleistas naujas dviejų dalių plačiaekranis filmas "Herkus Mantas". Filmą režisavo M. Giedrys pagal S. Šaltenio scenarijų, kulminuojanti paskutinįjame prūsų sukilime prieš Teutonų ordiną. Mantą vaidina aktorius Antanas Šurna. Žiūrovai Lietuvoje, be abejo, nepaliks nepastebėję paralėlės tarp 13-jo šimtmečio teutonų agresorių ir dabartinių okupantų. (Elta)

Tarp klausimų, kuriuos socialistų konferencija svarstė buvo: Europos Bendroji Binka, Europos Saugumo konferencija ir Vidurinių Rytų konfliktas.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

NUO PILULIŲ PRIE TINKAMO MAISTO

Atginkime tiesai, kad maistas yra mūsų sveikatos pagrindas.

Mediciniškas ir skubus reikalavimas

Laukimas nuo šių metų pradžios įvairiai vergavę saviems nesveikiems žmonėms. Vieni mes per daug maldžiamės savo ateičiai užtikrinti. Kiti po senovės niekus gursknojame savam kateiui prašalinti. Treti — giriamės žmones apkalbėję ir tariamės didvyriais esą. Kitų kitokių niekus darančiųjų mūsų tarpe yra nesuskaitomos virtinės. Tik vieno svarbiausio darbo darbininkų mes turime kuo mažiau: mes stokojame tikro žmogaus — jausmais subrendusio. Tik tokiam žmogui gali patarti sveikus valgių valgyti — jis klausys. Visi kiti mūsų kiai kaip vėjo rodyklės sukinėsi po nesveikatos laukus ir kurdakuoja apie visokius menkniekius. Todėl visi pradėkime priideramai vertinti mums teikiamas mediciniškas žinias. Prietarus, kokie jie būdūt, — religinius, mediciniškus, visuomeniškus... raikime iš šaknų iš savos dirvos. Tiesa, jos meilė tesužaluoja mūsų lankose. Tik tada mes turėsime naudos tiek savo dvasiai, tiek savo kūnui su protu. Pats laikas mums visiems dabar eiti nuo pilulių prie tinkamos mitybos. Tik kai mūsų maistas bus atsakantis, mes galėsime didžiam reikalui iškilus griebtis trumpam laikui už pilulių. Tik šitoks, ne kitoks, nusistatymas dėl visų vaistų mums yra būtinas, jei norime tikrai žmoniškai besielgiančiais asmenimis per gyvenimą pereiti.

Dieta svarbu migrenos ir galvosūkių tvarkyme

Keisti savus į nesveikatą vedančius kelius turime kiekvienas. Štai kokio dietos sutvarkymo reikia tvarkantis su migreniniais galvos skausmais ir su tokios kilmės turimu galvos svaigimu. Ypač dabar po gripo daugelis gauna galvos svaigimą, kūno ir vieną pusę metimą. Mat, lygsvaros organai esą ausyse esti pajaudinami.

Pereitą kartą minėtos Vitamino B-3 (nicotinic acid) tabletės mažai ką padės, jei nesilaikysime tinkamos mitybos.

Fruitcake Novelty



Fruitcake is traditional during the holidays and traditionally time-consuming to prepare... until this one. Gayly decorated with glacé cherry flowers and served from within a ring of holly, Ever-So-Easy Fruitcake features a truly novel use for packaged corn flake crumbs, mince meat and sweetened condensed milk. Measuring and mixing together the seven ingredients result in a batter to be baked slowly, allowing the flavors to blend. For further "ripening," this fruitcake can be well-wrapped and stored a week or more before bringing it to the holiday table.

Ever-So-Easy Fruitcake

3 eggs 1 28-oz. jar (2 3/4 cups) ready-to-use mince meat
2 cups packaged corn flake crumbs 1 lb. (2 cups) mixed candied fruit
1 teaspoon baking soda 1 14-oz. can (1 1/2 cups) sweetened condensed milk 1 cup chopped nuts

1. Lightly grease 9-inch tube pan; line with waxed paper. Lightly grease waxed paper. Set pan aside.
2. In large mixing bowl, beat eggs until foamy. Add remaining ingredients; mix well. Pour batter evenly into tube pan.
3. Bake in slow oven (300°F.) about 1 hour 45 minutes or until wooden pick inserted near center comes out clean. Remove from oven; cool slightly before removing from pan. Let stand until thoroughly cooled. If desired, decorate with glacé cherries.

Yield: 1 9-inch fruitcake.
Note: Fruitcake may be wrapped tightly in waxed paper and foil and stored in refrigerator for several weeks before serving. For added flavor, wrap fruitcake in liquor-soaked cheesecloth before wrapping in waxed paper and foil.

prietai vyrauja dabar religinės (dvasinio maisto) srityje? Ten irgi ne esinė (Dievas), svarbu, bet mano tau prisakytas prie to Dievo priėjimas, pvz., ant abiejų kelių, ne ant vieno priklaupimas... Gana tokių niekų.

Atginkime kartą ant visados žmoniškai tiek kūno, tiek dvasios mitybai. Čia paliečiame dvasios maistą tik todėl, kad jis įtaškoja mūsų kūno mitybą. Iš dvasinės srities atsinešti prietaisai lengvai prigyja kūno reikalų tvarkyme. Duokim, toks niekas: įkalbėta netiesa už tiesą, buk pakanka kelis kartus jėgti šventovėn ir tau amžinas dangus už tikrintas.

Su tokiais niekais — prietaisais palinkimais pacientas ateina iš kunigo pas gydytoją ir reikalauja panašaus nieko: duok man piliulę, ir aš būsiu sveikas. Kitas reikalauja: "duok man kepenų piliulę ar acidofilus baciulus" — ir mano viduriai susitvarkys. Verkti reikia sąžiningam gydytojui matant tokį mūsiškį tiek dvasios, tiek kūno reikalų se tamsumą, prietaringumą. Už tai visi pajęgiantieji dirbkime, idant greičiau mūsiškis pajęgtų nuo įvairių baudiavų galutinai išsivaduoti — pasiliuosuoti.

Migrena — mityboje netvarka

Kūnas reikalauja tvarkos mityboje. Vienas tokių reikalavimų yra migrenos pasireiškimas. Viena mitybos netvarka yra nepakankami pusryčiai. Antra diekai nuodėmė yra pergausūs miltiniai — krakmolinių valgių naudojimas. Už tai pradėkime visi lietuviai iš ryto gerai pavalyti reikiama maisto. Valgykime daug baltymų pavidale: riebios varškės, tokio sūrio. Šiuos baltymus naudokime su vaisiais, pvz., obuolių koše be cukraus. Galima uogienės bei marmalado ar kiek medaus vartoti. Nedaug riebalų imkime. Vidutiniai miltiniai — krakmolinių (angliavandenių) carbohidratų naudojime. Jokios knygos na nežiūrėkime, kiek kada kokių kšnių kęsti. Tai begalviamis nuodėmėmis. Niekas iš protinių tokių dalykų neesko. Bendrai, imkime save nagan. Mažas vienon ar kiton pusėn nukrypimas neišveda mūsų iš sveikatos kelio. Čia kalba eina apie didelius nukrypimus į nesveikatos pelkes. Duokim karmos po šešis puodukus gėrimas, tabako rūkymas, svaigalų, ypač alaus, vartojimas, saldinių nuolatinių čiulpiamas, pyragaičių — tortų iš savo burnos neišleidimas... Tik šitokių ar panašių nesklaidumų mes visi turime vengti, jei norime sveikesnių metų susilaikyti.

Venkite mus įjautrinančių dalykų maiste. Dažnai šokoladas ir geltonas sūris sukelia alergiją — jautrumą, ir tada migrena pas mus prisiartina. Jokių būdu negali migrena ir galvos svaigimu sergantysis draugauti su cigarete bei svaigalais. Nektentės už musiški migrenininkai tabako pardavėjas ar svaigalų gamintojas. Čia mes patys turime jausmais tvarkytis, idant pajęgtume patys tinkamiausiai talkinti.

Senai yra žinoma, kad kai kuris maistas kai kuriems žmonėms paskatina migrenos priepuolius. Vieniems pienas sukelia tokius skausmus. Kitiems — žirniai bei pupelės. Dar kaltininkais randami sekantieji dalykai: pepsi-colas, kukurūzai (Amerikoje net 47% visų alergiškų negerovių gaunama per perdetai dažnų kukurūzų — corn vartojimą), česnakas, kiaušiniai, cinamonas, kartais citrininiai vaisiai, kviečiai, kava, šrimpsai ir oregano. Daugelis serga migrena nuo sodium propionate — ši medžiaga kaip konservuojanti dedama į maistą ir gėrimus (preservative). To propionato randama ir šveicariškame sūryje. Todėl nė vienas nebėkim nuo lietuviškojo balto sūrio. Priešingai, jį patys vieni nuo kitų išmokime gamintis. Žinomi lietuviai, kurie susiraugię na pieną su pasukom, supila į



M. Šileikis. Zukauskienės portretas (Balzeko muziejaus nuosavybė)

sūrmiaišį ir ant rytojaus valgo skaniausią — sveikiausią sūrį. Kodėl mes visi negalėtume taip elgtis. Tada mūsų moteriškes mažiau apkalbom užsimtų, ir telefonas valandom atilsį gautų. Dabar dažnai sutinkame tokias lietuves, kurios "nuolat neturi laiko" artimo gerovei pasidabuoti, o prie telefono dvi valandas išsėdi be pertraukos, kaimynė naujienas ir savo širdies skausmą išliedamos. Tai jausmų negerovės išmūštos iš žmoniško kelio: tokios turi kitus apkalbinti, kad bent kiek toliau savo kojas bėpanešti pajęgtų.

Žiūrėkime, ką mes įkvėpėjame. Rūsiuose esamį pelesiai gali mums sukelti alergiją slogos, nosies tekėjimo ir migrenos pavidale. Kito prirūkytas kambarys yra mums kapai. Todėl, neikite nė viena tokion "grožio dirbtuvėn", kur jums ne tik plaukus susuka, bet ir smegenis apvelia. Iš ten tik apkalbų klotus ir dūmų kaimuolius parsinešate. Imkime kartą ant visados daugiau kreipti dėmesio į savą vidų — tik tada mums išorė talkinti. Vien išorė besirūpindami, jau mes priėjom liepto galą: jau negalime saugūs būti vos žingsnį — kitą nuo savo namų žengę.

Saugokimės ir kvėpalų. Švara tviskėjime — nereikės dirbtinų kvėpalų. Stenkimės išvengti dažų kvapo, automobilio dūmų, amonijos indų valymui miltečiuose valydamiesi namų saugokimės namų dulkių. Autobusų dujos, užteršta drėgmė ore (smogas), kepime — prideginimo kvapai yra mūsų nedraugai. Kai kuriems gėles yra nepakeliami. Kitiems dažai, dažų tirpintojai atneša astmą. Visokie purškalai, visoki voniomis priedai, visoki rūbų valymo chemikalai (formaldehidus nuolat sulyginuose apsiaustuose bei medžiagose) ir chlorinas mums ne draugai.

Saugokimės nervų persitemimų: nesinerinkime dėl jausmais pakrikusių žmonių apkalbų: matys kad nebijom — tie "šūnys" liausis lojė. Venkime barnių namuose. Rami namų aplinka, sugyvenimas juose yra brangiausias vaistas visų mūsų sveikatai. Pavyduoliai, įvairūs jautruoliai dažnai kenčia dvasiniais. Jie greičiau prisišaukia migreną. Ypač mėnesinių pasiilovimo metu moteriškes būkit atsargios — nesivervinkite.

Dar sumažinęs kraujuje cukraus kiekis skatina migrenos nerovės. Visų gėrybių reikia su saiku. Taip pat ir cukraus. Visur ir visada jo turi būti nei per daug, nei per mažai.

Išvada: Visapusiškai tvarkykimės su migrena. Normaliai maitinkimės — ypač vitamino B-3 pakankamai maiste turėkime. Mielių naudoti nepamirškime. Tik tada mes nebūsim taip lengvai įkandami migrena bei galvos svaigimo negerovėms.

PASISKATTYTI! Modern Medicine, February 8, 1971.

"KLAJŪNĖ" NETEISI

Perskačius praėjusių metų Naujienų Nr. 286 Klajūnės "recenziją" apie dviejų dainininkų koncertus, darosi ir pikta ir juokinga. Pirmiausia recenzijas rašant, jau reikėtų pasirašyti savo tikrąją pavardę, o ypatingai tada, kada recenzuojamam daromi priekaištai. Kitaip, recenzijos traktuotinos kaip eilinis, kartais net galintis būti, pasikojojimas.

Girdėjusiam Vilniaus Operos solistės Kaukaitės dainavimą, jai padaryti priekaištai, galėję būti padiktuoti tik pavydo, o recenzija, to pavydo išdava. Ir tai visai suprantama. Įsivaizduokime tik, kad Klajūnė, (ko gero) pati su nemažom pretenzijom į dainininkes, ir tada mums bus viskas aišku. Tokiu atveju bus suprantamos pastangos "nusikrapštyti" Kaukaitės, jeigu jau ir ne visai iki savo lygio, tai bent arčiau savęs. Tai dar vienas įrodymas, kaip tų pačių Naujienų puslapiuose teko skaityti, kur veda mūsų menininkus ir spauda skaitančią visų menų tokios "recenzijos".

Apie Margučį suruoštą Valatkos koncertą tebūna leista man nutylėti. Vieną tik galima ta proga prisiminti, kad buvo laikai, kai Chicagoje buvo rengiami koncertai, kurie teikė garbės ir pasididžiavimo.

Tik prisiminkime tokius koncertus, kaip Marijošiaus dalyvavimą su simfoniniu orkestru, Pauliną Stošką, ir panašius. Kur jie dingę? Ir tai neverskime kaltės kam nors. Dažnas pasistatykime pats sau klausimą, kodėl taip atsitiko? Juk tų koncertų ne tik menininkai nusmuko, bet jie tiek "sušitraukė", kad gana dažnai ne

tos Jaunimo Centro salės nepripildė. Man prisimena netokie jau seniai laikai, kada čia mūsų, taip vadinamų, "dypukų, priplūdo pilna Čikaga. Tada kampas Ashland ir Eisenhower Exp. (tuomet dar to Expressway nebuvo) būvis milžiniška salė, kurios jau dabar irgi nebėra), būdavo sausakimšai pilna ten rengiamuose Vasario 16 minėjimuose. Dabar jau tiems minėjimams net Marijos Mokykla gerokai perdidelė. Negi, kad ir mūsų mastu matuojant, toks milžiniškai didelis kiekis per, maždaug 20-dešimt metų išmūrė, paseno, išžilo, ar visai fiziniai ir dvasiniai plaukais apaugę? Taigi, pasiklausykime arčiausiai stovinčio, — pasiklausykime savęs.

Tarp kita ko, Dirvoje Valatkos aprašymai iš "anos pusės", man primena laikus iš visasąjunginių teatrų inspektorius Maskateli vizito Kaune. Rodos, 1940/41 metų sezono, uždarme, tik teatro tarnautojams, taip vadinamame mitinge, la-bai jau bolševikam norėjęs tada įsileikti, dramos režisierius Borisas Dauguvietis, išdrožė su visais Staling ir partiją garbinančiais žodžiais kalbą. Ir čia pat prezidiume sėdėjęs Maskateli, Dauguvietiui nespėjus net nulipti nuo paukštiniū, pirštu į jį rodydamas, pilnu balsu sušuko: — o šitokiems dalyvavimą su simfoniniu orkestru, Pauliną Stošką, ir panašius. Kur jie dingę? Ir tai neverskime kaltės kam nors. Dažnas pasistatykime pats sau klausimą, kodėl taip atsitiko? Juk tų koncertų ne tik menininkai nusmuko, bet jie tiek "sušitraukė", kad gana dažnai ne

reikšimais apie "aną pusę". Baigiant, naudojusi Klajūnės praskintais takais. Jei darant visiškai nepagrįstus priekaištus, duodant patarimus, ar pamokymus, nesijaučiam, kad reikia pasisakyti kas esi, tai kodėl gi aš, — te-norintis tik nors bent kiek at-taisyti nukentėjusiam padary-tą skriaudą, tuo pačiu negalė-čiau pasinaudoti?

Kla-jūnės

P. S. Jeigu Klajūnė pasirašys savo tikrąją pavardę, tuo pačiu parodys, kad ji nėra dainavusi, arba tebedainuojanti dainininkė, ir aš mielai prisipažinsiu, kas slepiasi po "Kla-jūnū".

Komunistai mėgsta provoslavų tikybą

Rumunijos sostinėje Bukarešte leidžiamo bažnytinio bernatinio žurnalo "Romanian Orthodox Church News" pranešimu, stačiatikių (pravoslavų) Ortodoksų Bažnyčia Rumunijoje turi 12 diecezijų, 106 dekanatus ir virš 8 tūkstančių parapijų, kurias aptarnauja 8,600 kunigų.

Ivairių maldos vietų yra arti 12 tūkstančių, būtent katedrų, bažnyčių — parapijinių ir vie-nuolynams priklausančių kop-lyčių ir tp. 1971 metais buvo išventinta 312 naujų kunigų ir pašventintos 205 naujos šven-tovės.

Naujoms šventovėms statyti ir kare sunaikintų šventovių restauracijai vienais tik 1971 metais išleista daugiau kaip 90 milijonų lejų. Tos sumos iš dalies gautos iš valstybės fon-dų. Dviejuose teologijos insti-tucijose — Bukareste ir Subu-ni studijuoja ir į kunigus ruo-šiasi 1,025 aliumnai.

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast.

Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal.

A good chunk of that money seems to disappear by itself.

So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need.

Unless there was a nest egg building up all that time.

A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too.

That's good to know.



Now E Bonds pay 8 1/2% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (6% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

J. PETERAITIS

Klaipėdos krašto atvadavimą minint

(Tęsinys)

Šis darbus, du fakultetus baigęs mūsų praeities tyrinėtojas, kiek jį mokytojų seminarijoje ir universitete pažinti teko, buvo visa savo prigimtimi didelis vokiečių neapkreipimas. Pokalbiuose jis visada paklausdavo, kokias naujas skriaudas vokiečiai lietuviams Klaipėdos krašte daro ir panašiai. Savo dvasia jis buvo lyg savotiškas neuoramas: jam atrodė, kad nei dešiniųjų, nei kairiųjų, nei pagaliau tautininkų vyriausybės nesirūpinančios užtenkamai Lietuvos pažanga, ko pasekmėje, dinamiškesni gyvenimo būdu ieškodamas, jis pakliuvo į komunistų lagerį. Savo moksliniuose straipsniuose, teigdamas, kad lietuviai yra Maž. Lietuvoje autotchnai ir todėl tas kraštas turėtų būti prijungtas prie Lietuvos, jis neatlaikydami kritikavo ne tik vokiečių naujosių istorikų, bet ir kai kuriuos užsienio mokslus laipsnius įsigijusių saviškius, ir degė noru prieiti kada nors prie Karaliaučiaus slaptųjų archyvų. Galima įsivaizduoti su koku entuziazmu jis metėsi dirbti išlikusiuose Karaliaučiaus archyvuose, kai rusai tą miestą užėmė. Jis manė, kad bent dabar bus jo troškimai realizuoti ir rusai Karaliaučiaus kraštą prijungs prie Lietuvos. Bet, deja, Pakarklio viltys neišsipildė. Jo darbai po kurio laiko dingę, o Vilniaus bibliotekoj pasiteiravusius būvę atsakytą, kad toks veiklas (Kryžiuočių santvarkos bruožai) ten nesąs visiškai žinomas. P. Pakarklis, socialinius ir politinius savo krašto klausimus tirdamas, pakartotinai randa, kad ten gyvena prūsai ir lietuviai, kas anu krašto kolonizacinius rusų tikslams nebuvo pakeliui, ir jie šios rūšies Pakarklio darbus užslopino.

Tad prisiminant šiandien aną Maž. Lietuvos kraštą, mus apima didesnis liūdesys, kaip anais prieš nacinius laikais. Tada bent lietuviški vietovių pavadinimai liudijo, kad čia lietuvius šimtus, o gal ir tūkstančius metų gyveno. Ateidavo į aną kraštą, tiesa, ir anais laikais svietuvius, nes tai buvo jo žemė. Jis taip greit ateivui nenusileido ir, kaip užrašai rodo, jis kolonistą dažnai pralenkdavo ir išsaugojo vietomis savo ypatybes net 700 metų. Šalia kitų sentimentų, su anuo kraštu riša mus ir visa eilė svarbių mūsų kultūrinio gyvenimo prisiminimų. Ten yra lopšys pirmos lietuviškos knygos, ten tebėra žinomi vos užžėlę knygnešio takai, ten Donelaitis parašė pirmą pasaulietinį literatūros kūrinių lietuvių kalba ir t. t. Tad kolonistai monogolai, atskirdami Lietuvą nuo Vakarų pasaulio, neturi teisės šias lietuvių vietoves mindžioti, kaip jie nenorėtų, kad svietimieji ir jų krašte kurtųsi.

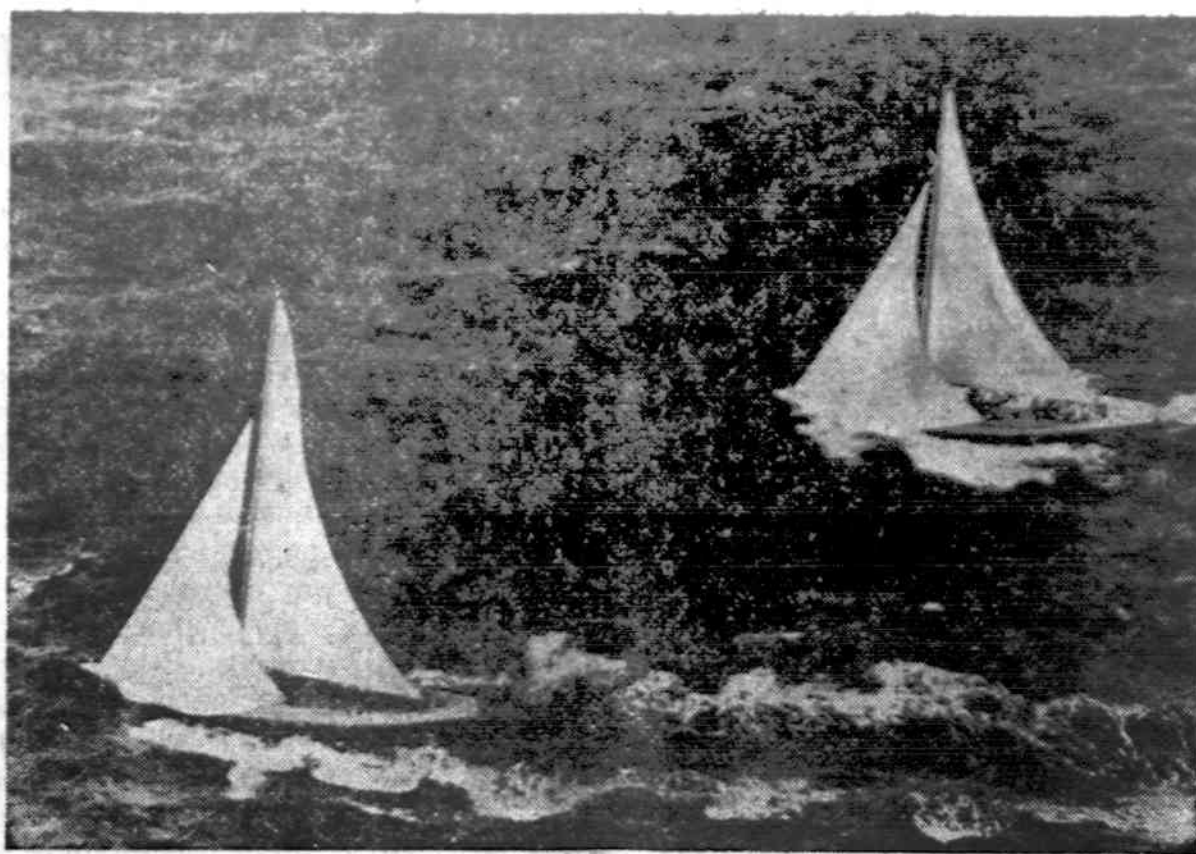
Mūsų praeities atskleidimas

Šalia Mindaugo karūnavimo epizodo, Gedimino dinastijos ir jo organizuojamos valstybės pradžios (1323), nuo Mažosios Lietuvos krašto įvykių ir kryžiuočių karų, mes pradėdami dažniausiai dėstyti mokyklose ir mūsų tautos istoriją. Ir, kaip žinome, mūsų kunigaikščiai, gindami šį kraštą, turėjo vesti žymius karus, kurie bent jų gyvenamam laikotarpiui padarė Lietuvą saugia ir garsia. Tuose karuose, kaip ir Lohmeyer rašo, Europos kariautojai įsigydavo ir riterių titulais bei kitokius pakauštinumus. Tad užsimenant šį laikotarpį kiek rimčiau, galima pažymėti, kad čia beveik ir silpniau pasirodusiam mokytojui yra lengva pasakoti apie anų laikų Lietuvos senovę, apie Kęstutį, Vytautą ar Žalgirio mūšio laimėjimus ir pan. Ties šiais epizodais yra kartais pasiekiamas Lietuvos istorijos mokymo zenitas, o kai kuris dėstytojas, sustojęs dar kiek prie komunistų režimo ir panašių dalykų, prieina šiandien beveik ir prie Lietuvos istorijos mokymo užbaigimo, nes einant toliau, mūsų tautos istorija yra surizgusi su lenkų, rusų, švedų ir kitų atkarių kovų laikotarpiais, kur ypač Maskvos spaudimo pasekoje, lietuviams perėjus daugiau į išplėstos teritorijos giminio taktiką, gali atrodyti, kad lietuvių politinė veikla ir jų karingumas pradėjo tada lyg silpnėti. Ir kai pavz. vienas mokytojas vienoje Chicago lituanistinėje mokykloje su entuziazmu Vytauto laikus užbaigęs, ir dar pridėjęs 1569 m. Jėzuitų Kolegijos įsteigimą Vilniuje, pradėjo kitose pamokose tolimesnius ir labiau surizgusius dalykus su mažesniu entuziazmu dėstyti, tai vienas 8-to skryliaus, apsiskaitęs mokinyms, pakėlęs ranką ir paklausė: "Tai ponas mokytojas, išsina, kad Lietuva buvo tada labai galinga, kai ji buvo stabmeldiška?" Ir čia religingam mokytojui iškrito beveik pieštukas iš rankos, nes tokio klausimo nebuvo iš mokinių laukęs. Mokytojo atsakymas mokiniui mažai teiktino, tuo labiau, kad

ir pats mokytojas, tolimesnių šimtmečių, su lenkais ir kitais kaimynais susipynusios Lietuvos istorijos silpniau nežinojo. Ir gal būt neretas, daugiau apsiskaitęs mokinyms, bus šiandien tai Liet. istorijos pamokose pastebėjęs, tik gal nedrįsęs mokytojo paklausti. Tad norint mokytojui ir toliau optimistiškai tempu tautos istoriją dėstyti, reikia jau rimčiau pasiruošti, ir tik tada jis mokinius kiek labiau įsikiš, kad lietuviai ir kryžiuočių karams užsibaigus, politiniu atžvilgiu ir savo karingumo dvasia nesilpnėjo, ir Lietuvą sumenkino daugiausia tik sulenkėję lietuvių kultūrinio ir religinio gyvenimo vadovai.

Šalia dr. Ivinskio, dr. Jakšto, dr. Jurgėlos ir kitų istorikų Lietuvos politinio ir tautinio gyvenimo nenuilstančias kovas išsamiau ir ryškiau vaizduoja savo tūkstanties puslapių "Lietuvos Istorija" knygoje dr. V. Dargydaitis-Sruogienė. Ji kruopščiai rinko ilgus metus Lietuvos Universitete ir užsienio šalyse knygas medžiagą, ir jos knygoje Lietuvos istorija lieka įdomi ir po Žalgirio mūšio, kur Lietuva, Goštautų, Radvilų, Sapiegių ir visos eilės kitų mūsų didikų vadovaujama, kovoja dėl savo išlikimo labai atkakliai, ir gausių šaltinių charakteristikose atspindi čia lietuvių tautos kovų keliai visu aiškumu. Todėl, šiose sunkiose lituanistinio švietimo sąlygose, šalia vadovėlio, tik tokias, platesnio pobūdžio Lietuvos istorijos knygas gerai išsiskaitęs mokytojas galės Lietuvos nematčius jaunuoju iškeltais klausimais kiek rimčiau apšviesti.

Bet anas mokinyms norėjo iš mokytojo ir daugiau ką sužino-



BALTJOS JŪRA

TAMPA, FLA.

Tamos lietuvių klubas pasveiko

Per porą metų Tamos klubas buvo sunegalavęs. Sausio mėn. 6 d. 1973 m. Civic klubo salėje, klubas turėjo pirmą šių metų mėnesinį posėdį. Į susirinkimą buvo atsilankiusių 18 narių. Šis Tamos L. klubas pergyveno daug nesusipratimų. Jau buvo visai arti gyvenimo pabaigos ir būtų buvęs "Amžiną atilsį". Senieji klubo nariai, didžiūmoje Tampoje gyvenantieji, dėjo pastangas, kad reikalinga ir toliau išlaikyti klubo gyvybę, kas ir pasisekė.

Tamos Lietuvių klubas nutarė surengti Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą. Bus surengtas minėjimas Vasario trečią dieną, t. y. šeštadienį. Pradės 12 valandą, bus pietūs, programa ir pasilinksminimai. Klubas narės tarėsi sunėsti vertingų dovanėlių, kurias bus galima laimėti. Nuo šio minėjimo likęs pelnas paskirtas pasiųsti Amerikos Lietuvių Tarybai.

Nuosirdžiai kviečiami

Lietuvių visuomenė kviečiama atsilankyti į Tamos Lietuvių klubo Vasario 16-tos Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, kurį mes surengiame Vasario 3 dieną, šeštadienį. Kviečiame svečius iš visos Floridosturistų iš šiaurės, iš tolimosios Kanados ir iš kitų šiltų

jų bei Baltijos kraštų, visus maloniai priimsim ir gardžiai ir socialiai pavaišinsim, o iš mano sodelio galėsite laimėti gardžių apelsinų.

Šis rengiamas minėjimas įvyks netoli Tamos miesto prie greitkelio (4) ir US 92 į rytus važiuojant. Išsiskus iš greitkelio, kuris sueina su US 92-ru vieškelio ir tik trumpai pora šimtų pėdų 92 vieškelio pavažiavus bus lentelė su užrašu Lithuanian Club. Bus nurodyta kur pasisukti į mažą keliuką, kuris atves ligi svetainės. Jeigu kam nebus aiškus mano nurodymas, prieš važiuodami malonėkite pašaukti tel. Tampa 626-2685 ligi 11 v. ryto.

Lauksim svetelių iš visų kraštelių!

AIRISKOS PIRŠLYBOS

Airiai yra pasižymėję dar tuo, kad jie gana vėlav tuokiasi. Taigi, airis Patas, dvidešimt metų romansavęs su Bridgete, vieną sykį pagaliau pasakė: "Aš, matai tamsta, aš pagaliau prisibaudžiau tau pasipiršti, Bridgete, ką tu sakai?"

Bridgetė pertraukė Patą: "O je, Patai, aš jau žinau, ką nori pasakyti. Rėžk, Patai, tiesiai ir atvirai, be jokių pagrazinimų!"

"Well, Bridgete", rėžė Patas atvirai, "kaip patiktų tau būti palaidotai mano giminės sklype?..."

SAUGOTIS GRIPU

Daugelis senesnio amžiaus lietuvių tebeapmėna Lietuvą ir visą Europą, nusiautusį pavojingą slogą — gripą. tuomet vadinant "išpanka"; pirmajam pasauliniam karui pasibaigus. Pastaraisiais metais ta pati sloga buvo vadinama "aziatiškoji" arba Hong Kongo gripu. Šią žiemą pradeda plisti "angliškas" gripas ar "flu".

Ši naujoji gripo atmaina, atsiradusi ir Chicagoje, yra gana pavojinga, nuo kurios kelios dešimtys žmonių jau mirė.

Chicago Plaučių Draugijos (buv. Chicago Tuberkuliozės Instituto) direktorius Dr. Bertram W. Carnow perspėja kad ta liga apsikrečia daugiausia seno amžiaus žmonės, ir sergantieji įvairiomis chroniškomis gerklės ar plaučių ligomis ir silpnasirdžiai. Tačiau ši liga nevengia ir visiškai sveikųjų.

Kaip nuo gripo saugotis, daktaras Carnow pataria nepersivarginti, gerai išsimiegoti, žiūrėti, kad kambaryje būtų užtekinai oro drėgmės ir ne per daug šiltos patalpos, o svarbiausia įsikiepyti. Kambaryje temperatūra turi būti apie 70 laipsnių ir drėgmės 40 nuošimčių.

Apsirgus kreiptis į savo daktarą, nes gripas yra kelias į plaučių uždegimą.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
444 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4078

5%

Passbook Savings
All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!



...na mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeninius jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, netgi nuosimčius nuo mės mimos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60606

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Chicago Savings and Loan Association



6% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$5000 OR MORE
Two Year Maturity

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
One Year Maturity

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

5 1/4% PER ANNUM
SHORT TERM
3 OR 6 MONTH TERM
Minimum \$1,000

CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO bendrovė dėl bet kokių Jūsų namo pagerinimų duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tiksliai nurodant sąlygas. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokių reikalų? Ar Jie neturite nuosavos namo ir Jums nusibodo mokėti aukštas nuomas, įsigykite nuosavus namus.

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY

PAID QUARTERLY

Bet kokiais finansiniais reikalais krepkitės į:

Chicago Savings and Loan Assn.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL.: GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 5, Sat. 9 to 12:30

FORESTS CAN'T FIGHT FIRES



NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months. Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
tris mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
tris mėnesiams	\$7.00
viename mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lenktyniauja "technikos bazės"

Iki šio meto komunistų pavergetoje Lietuvoje okupantas vertė lenktyniauti kolchozininkus, melžėjas, cemento gamintojus, odos darbininkus, o šiais metais jau skelbia lenktyniavimą Lietuvoje esančių "technikos bazių". Lietuviškame kolchoze negyvenę ir rusų įvesto išnaudojimo nepažįstantieji nebežino, kokia yra ta "technikos bazė" ir kaip ji gali lenktyniauti.

"Technikos bazė" okupantas vadina tą vietą žemės ūkyje, kurioje suveža ir sunėša visus žemės ūkio įrankius. Kai rusai atėmė iš Lietuvos ūkininkų žemę, tai tuo pačiu metu jie atėmė. Iš jų ir visus žemės ūkio įrankius. Ką gi rusai padarė su atimtais įrankiais ir žemės ūkio mašinomis? Dalį atimtų mašinų rusai išvežė į Rusiją, bet didelę jų mašinų dalis pasiliko Lietuvoje. Rusai nenorėjo, kad tais žemės ūkio įrankiais ūkininkai dirbtų jiems paliktus kėlis arus, bet rusams rūpėjo, kad tais įrankiais lietuviai ūkininkai dirbtų kolchozine žeme.

Vienur žemės ūkio įrankiai buvo suvežti į specialiai nurodytą kluoną, kitur jie buvo sudėti į daržinę, bet dažniausiai jie buvo sumesti lauke. Atsiųstas rusas apie Lietuvoje vartotus žemės ūkio įrankius nieko nenusimanė, o lietuvis ūkininkas, netekęs žemės ir įrankių, tais įrankiais daugiau nebesirūpino. Suvežti arkliai ir akėčios, grebliai ir dalgiai, kulkamosios ir vežimai stovėjo ir rūdijo. Ant arklių ir vežimų lijo ir snigo, jie rūdijo ir puvo. Tai buvo lietuviško kolchozo "technikos bazė".

Prieš kelis metus pavergton Lietuvon rusai atsiuntė kelis traktoriaus, kertamas ir net sėjamas mašinas. Bet žiemą ir jos stovėdavo "technikos bazėje". Labai dažnai traktoriai žiemą prastovėdavo laukuose, kur būdavo išvartyta paskutinė vaga. Dažniausiai traktorininkas nepažėdavo traktoriaus užvesti ir parvežti į "technikos bazę". Lietuvon rusai vežė pačius blogiausius traktoriaus, kurių į Pakistaną negalėdavo išvežti. Vasarą tie rusiški traktoriai dar eidavo, bet atėvus orui jokiomis priemonėmis nebuvo galima jų užvesti. Turint galvoje naujai išaugintų traktorininkų "patyrimą", jie dažnai prastovėdavo visą žiemą laukuose.

Po ilgų bado ir nederliaus metų, valdžia nutarė tas "technikos bazes" aptvarkyti. Pirmiausia įsakė pastatyti bent po pastogę kolchozo įrankiams. Bet kai ir pastogę nieko nepadėjo, pavasarį traktorių geriausi specialistai negalėdavo pajudinti, tai pradėjo statyti sienas ir telkti žemės ūkio mašinoms taisyti reikalingus įrankius. Lietu-

viai rusiškų traktorių taisyti nemokėjo. Teko į bazes siųsti mechanikus rusus. Bet ir šie negalėdavo "tokiose bazėse" dirbti, nes jose nebuvo reikalingos šilumos, vietos mechanikui gyventi. Praeitais metais jau pastatė kelias priimtinas bazes.

"Technikos bazių" reikalu įdomų pareikšimą spaudai padarė S. Peikštenis, žemės ūkio ministerijos ir elektrifikacijos valdybos viršininko pavaduotojas. Jis Tiesos korespondentui J. Bogdanskui tvirtina:

"Gerai tvarkantys savo technikos parką (bazę) ūkiai darbymetėje pasiekia geresnių rezultatų, negu tie, kurie turi kur kas daugiau mašinų ir kitų žemės ūkio mechanizmų, bet juos nekaip prižiūri. Geresnėmis sąlygomis dirbantys mechanizatoriai dirbo produktyviau ir kas ne mažiau svarbu, nesidairo darbo kitur. Praktika parodė, kad technikos kiemo įrengimas duoda ekonominę naudą. Štai kodėl mes ir skatiname ūkius sudaryti sąlygas plačiau diegti pažangius žemės ūkio mašinų techninio aptarnavimo metodus.

Apžiūra parodė, kad respublikos ūkiuose žymiai pagerėjo technikos priežiūra ir mašinų panaudojimas. Bene didžiausią pažangą šioje srityje padarė Žemaitijos ūkiai. Daugeliui pavyzdžių gali būti jau keleri meti labai gerai prižiūrintys savo mašinų parką Šilutės rajono Juknaičių tarybinio ūkio mechanizatoriai. Ir praėjusiais metais čia įvyko gražių permainų — išasfaltuota centrinio technikos kiemo teritorija, pastatytas naujas garžas traktoriaus, prie autokobilių garažo įrengti techninio aptarnavimo ir diagnostikos punktai, pavyzdinčiai sutvarkytų mechanizatorių poilsio kambariai". (Tiesa, 1973 m. saus. 9d., 2 psl.).

Podgornas pasirašė įsakymą duoti lietuviams ordiną už geriausią atliktus žemės ūkio darbus. Kaip tie darbai galėjo būti gerai atlikti, jeigu iki šios dienos kolchozuose ir sovchozuose nebuvo tinkamos vietos mašinoms taisyti. Jeigu Šilutės "technikos bazė" yra pati geriausia, o tiksliai šiais metais išlejo asfaltą toje bazėje, tai kaip tie mechanikai galėjo sugedusias mašinas taisyti purve, smėlyje ir dulkėse?

Peikštenis išklė viešumon dar vieną iki šio meto nutylėtą dalyką, būtent, kad gabesnis mechanikai, paskubomis atlikę mašinų taisymo darbus ir neturėdami vietos poilsui, ieško darbo kitur. Jeigu kolchoze nėra gerų darbo sąlygų mechanikui, tai jis meta darbą ir eina ten, kur jam daugiau moka. Netenka stebėtis kad "tarybinėje" Lietuvoje mechanikai tapo gydytojais. Jie ne tikrina sugedusio traktoriaus, pirmą nustačius "diagnozę", o "diagnozę" nustato tiksliai specialiose "diagnostikos" punktuose. Jeigu traktoriaus negalima nuvilkti į "diagnostikos punktą", tai jis vagoje prastovi iki ateinančio pavasario.

JONAS VILEIŠIS IR JO BROLIAI

Jų stambus įnašas Lietuvos laisvės istorijai

Didžiojojiame Stelmuzės bedrįstame. Kas mums, žmonių, kurio stuo brorio rievėse yra surašyti mūsų tautos istorija, pradedant dar priešistoriniais prieblandomis, kad tik mes mokėtume tuos gamtos per tūkstantį metų gyvenime tik dyje įrašytus hieroglifus skaityti. Stebimės ir didžiojojiame Dionizo Poškos, Baulbiu, kurio amžiaus metrikų ne klausiti ne-

šio ažuolo žievėje surašyti neapilptų. Mūsų tautos praeitis yra turtinga heroiskais veiksmais ir didvyriškais veikėjais, dėl to mes ir į savo tautos himną esame įrašę, kad "iš praeities Tavo sūnūs te stiprybę semia".

Stiprybės iš praeities be žmonių nedaug tepasisemsi. Dėlto, dažnai prisimename kai kuriuos žmones, norėdami juos ne tik pagerbti, bet ir pavyzdį bei įkvėpimą iš jų gauti. Vieno iš kito galime gausiai gauti iš trijų brolių Vileišių, gyvenusių devyntoliktojo ir dvidešimtojo šimtmečių sąvartoje. Tai broliai Petras, Antanas ir Jonas Vileišiai, visi kelių metų protarpiais gimę Medinių vieniemyje, Biržų apskrityje — vyriausias brolis Petras gimė 1851 metais sausio 25 dieną, o mirė 1926 m. rugpjūčio 12 d.; Antanas gimė 1856 m. mirė 1919 m. balandžio 7 d., o Jonas gimė 1872 m. sausio 16 d. (senuojų kalendoriu sausio 3 d.) ir mirė 1942 m. birželio 6 d. Taigi kaip tik praeitais metais suėjo šio didžiojo garbingo lietuvių šimtmetis nuo jo gimimo ir 30 metų nuo jo mirimo. Šis rašinėlis yra visais metais pavėluotas. Laimei, turime pateisinančių ir atleidžiančių priežodį, kad geriau vėliau negu niekad.

Visų trijų brolių biografijos, (žiūr. L. E. tomas XXXIV psl. 80 — 84), jų įnašas ir nuopelnai lietuviams atgaunant savo spaudą, žadinant tautą, ją paruošiant laisvės ir nepriklausomybės siekimui, o Lietuvos valstybę atkūrus visų trijų nuopelnai inžinerijos, medicinos ir švietimo bei savivaldybių srityse yra neįkainojami. Jų aktingas dalyvavimas jaunai valstybei pamatus dedant, bet visų trijų veikimas Lietuvos labui yra tiek panašūs, kad Enciklopedijoje perskaityti vie no biografiją galima turėti bendrą supratimą ir apie dviejų kitų brolių Lietuvai pasvestą gyvenimą.

JONO VILEIŠIO ŠIMTMETIS

Joną Vileišį teko iš arti pažinti nuo Steigiamojo Seimo laikų ir iš "Lietuvos žinių", kuriuose jis visą laiką aktingai bendradarbiavo. Buvo ramaus, malonaus būdo vyras, taurus demokratas savo įsitikinimu ir elgesiu. Iš profesijos jis buvo advokatas (jo broliai buvo Petras inžinierius, Antanas medicinos daktaras), bet tai profesijai jis ko mažiausiai teskyrė laiko, veikdamas įvairiausiose visuomeninės akcijos srityse ir Kauno miesto burmistro bei Lietuvos universiteto docento pareigose.

Jonas Vileišis, kaip ir abu du

jo broliai, dar būdamas gimnazistu, priklausė susipratusių lietuvių moksleivių rateliui ir vasaros atostogų metu savo apylinkėje platino draudžiamą lietuvišką spaudą. Jis 1894 m. baigė Petrapilio universiteto fizikos - matematikos fakultetą, 1898 m. baigė teisių fakultetą ir sekantais metais buvo išvykęs į Berlyną gilinti teisių mokslo, bet neturėdamas išteklį turėjo grįžti ir pradėti verstis advokato profesija, tačiau dar studentaudamas jau jau gyvai bendradarbiavo Varpe, kuriame iki 1904 metų išspausdino net 118 straipsnių, pasirašinėdamas įvairiais slapyvardžiais.

Aktingai dalyvaudamas Vilniaus lietuvių ratelio, pasivadinusio "Dvylika Apaštalių" veikloje, ginant lietuvių kalbos teises, 1899 m. iškovojo lietuviškas pamaldas šv. Mykalojaus bažnyčioje, drauge su aušrininku Dr. Juozu Bagdonu parašė ir plačiai paskleidė Lietuvoje atsisaukimus "Tėvynė pagalbos šaukia", "Vyrai, skaitykite ir kitoms duokite" ir kt. Nuvykęs į Tilžę su Morta Zauniute išdirbo planus kaip Vilnių ir kraštą aprūpinti Prūsijoje ir Amerikoje leidžiamą lietuvišką spaudą; su broliu daktaru Antanu ir kitais "apaštalais" pasirūpino slėptuvėmis lietuviškoms knygoms Vilniuj laikyti. Suorganizavo varpininkų ratelį, kurs pinigais ir raštais palaikė Prūsijos lietuvių Varpą ir Ūkininką.

Kai 1904 metais buvo atgauta lietuviška spauda (tam laikui leimiamai prisidėjo jo brolio Petro Vileišio įtaka caro valdžios viršūnėse ir riebūs patepimai kur reikia), Jonas Vileišis nedelsdamas išgavo leidimą savitraščiui Lietuvos Ūkininkas leisti ir porą metų (1905 - 06) jį redagavo, o broliui Petriui įsteigus dienraštį Vilniaus žinias nuo 1907 iki 1909 m. buvo jį leidęs ir vyr. redaktorius. Tačiau prasidėjus sunkumams ir paaiškėjus, kad pačioje spaudos atgavimo pradžioje leisti dienraštį, trūkstant bendradarbių ir prenumeratorių ir išteklį, Vilniaus žinios buvo sustabdytos. Vietoje dienraščio, Jonas Vileišis sumanė leisti pradžioje du kart per savaitę, vėliau tris kartus, demokratinės krypties laikraštį Lietuvos žinias, kurias pavėdė Lietuvos Demokratų partijai, redakcinę ir administracinę dalį perleisdamas Dr. K. Griniui ir F. Borikevičienei, o atsakominguoju redaktorium ir toliau pats pasirašydamas, nors faktiškai ir Lietuvos žinių

(Nukelta į 5 psl.)

JUOZAS KARIBUTAS

KELIONĖ APLINK PASAULI

(Tęsinys)

Daugelis iš jų, tik iš tolo pasisidūrė, neišdrįsta brautis per tokią nuskurusią žmonių minią. Taigi, ir elgetų negali sušlėpti.

Kai jau pereinu visą turgų, patenku į tokias gatves, kurios pilnos vietinių ir turistų. Matau, kad esu vadinamame bazare. Čia labai panašu į jau anksčiau matytus bazarus Libanone, Egipte, Sirijoje ir kitur. Iš visų pusių čia tave šaukia, siūlo įvairias prekes, suvenyrus ir visokius menkinius. Žinodamas, kad čia aš dar rasiu kur kas įdomesnio pamatytį, bazarą perėjęs palieku.

Suku po dėšineį ir prieinu išties eilę vežikų. Jie stovi ir laukia turistų, kurie nusamdytų pasivažinėjimui. Vienų arkliai įkinkyti po vieną, kitų poriniai, vienodos spalvos, neislaikomi, nesuvaldomi. Karietos, į kurias jie įkinkyti, spalvingos, erdvios ir labai patogios net keturiems sėdėti. Nusisamdau ir aš vieną iš jų. Žirgai obuolmušiai, nesuval-

domi, o karieta kaip dvarininko Kamarovo. Sumoku porą dolerių už ką vežikas žada parvežti per visą miesto centrą ir atgal. Prasmengiu minkštoje karietoje, patogiai kojas ištiėsiu ir vežikas sujudina vadeles. Šoka žirgai iš vietos, lyg kieno pabaidyti, ir ant jų kaklų su skamba skambalėliai. Toks važiavimas turistui labai patogus: jis gali ramiai sau stebėti aplinką, kai riste bėga arkliai. Supasi karietos "risorai", o ir ratai ant minkštų gumų, taigi patogiau nebegali ir norėti. Susitinku tokių važiuotojų daug, skirtingas tik, kad aš vienas, o kiti prisikimšę grupėmis.

Žinoma, kad aniemis kur kas linksmiau: juokas ir išdėkavimas sklinda iš jų vežimų. Aš gi vienas sėdžiu ir labai oriai, lyg koks senovės grafas. Mano barzdotas, ilgu rūbu ir turbuotas arabas mikliai valdo sariet, o riste bėga arkliai. Supasi karietos "risorai", o ir ratai ant minkštų gumų, taigi patogiau nebegali ir norėti. Susitinku tokių važiuotojų daug, skirtingas tik, kad aš vienas, o kiti prisikimšę grupėmis.

aš, lyg tokio oro atsargos norėdamas pasidaryti, visais plaučiais dvigubai daugiau alisuoju.

Kai jau per miestą "tūras" baigėsi, aš vėl išlipau netoli triukšmingos turgavietės, kur prieš mane išnro "karabelninkų" visokios būdos. Po brezentu apdengti stalai, ant kurių sukruta viskas, kas šiame krašte galima rasti. Aš skubu pabaidyti, ir ant jų kaklų su skamba skambalėliai. Toks važiavimas turistui labai patogus: jis gali ramiai sau stebėti aplinką, kai riste bėga arkliai. Supasi karietos "risorai", o ir ratai ant minkštų gumų, taigi patogiau nebegali ir norėti. Susitinku tokių važiuotojų daug, skirtingas tik, kad aš vienas, o kiti prisikimšę grupėmis.

FOLKLORO FESTIVALYJE

Dar popietinis apsidairymas po neprastai skirtingą miestą ir matau kaip atklysta vakaras. Iš viešbučio į rengiamą festivalio vietą netoli. Kelias minučių pėsčiomis. Išėjau. Gatvės užplūstos einančių į koncertą. Labai daug turistų, kurie suvažiavę tik išgirsti ir pamatyti jų folklorinį tryliką, tradicinių virtusių, festivalį. Bilietų, kaip jau iš Kasablankos telefonu buvau rezervavęs, radau. Pro lokius vartus, įvairius kiemus seku žmonių eilėmis, užtat ir oras čia toks švarus, ir

dėlį rajoną, kuriame be aukštesnių mūrų sienų telkšo vandens baseinai. Kaip vėliau pasirodė, jie tik tam, kad nakties šviesų spalvos susiliestų su vandeni, prie kurio vyksta spalvingo ansamblio dainos ir šokiai. Tada grožis pralenkia visas žiūrovų viltis, nukeldamas į spektro spalvų pasaulį.

Prasidėjo koncertas ir jų tautiniai šokiai. Visi pirma ansamblis suėjo į tarpe vandens baseinų padarytą jiem estradą, kuri išklota spalvotų raštų kilimais. Jų drabužių nuostabus derinys: moterų melsvos ir oranžinės ilgos suknelios, o vyrų balti ilgi rūbai ir ant galvų balti turbantai. Iš šonų aplink vandens baseinus platus cemento takai, o priekyje mūrinė tvora su bokštu. Iš šonų kiek matosi, visur žaluma mažų medelių dekoratyvinis fonas. Kai visa tai susilieja su vandens ir spalvų deriniu prožektorių spinduliavime savo grožiu pralenkia "Pelenės" arba "Mieganciosios Gražuolės" pasakas.

Žinoma, daug kur jų muzikos bei dainų fono skambesys mano ausiai neprastai skambėjo. Bet bendrai susumavus,

visas išpildymas palieka neišdildomą įspūdį.

Stipri būgnų ir visokių cimbarų muzika, bei tautinės "kapotom", aštriais kampais, niuansų neturintys dainos man europiečiui nebuvo žavėtinės, bet užtat šokiai, paskirai vyrų ir moterų buvo labai žavingi. Kai kur net akrobatiškai pajauirinti suklė publickos ovacijos. Kur nori gali stebėti: vienos poros atsimuša baseino vandenį, o pakeli akis, matysai jas estradoje. Visa programa tipiškai morokiška, bet tuo negalima nusivilti, iš anksto tai jau buvo žinoma. Publikos reakcija rodė, kad jiems labai patiko. Man gi susidarė įspūdis, kad viskas buvo atlikta gerai ir profesionališkai. O jeigu jų kaiturios tautinės dainos man ir nepatiko, tai jau čia mano skonio reikalas.

Kaip paprastai, tradicinio festivalio uždaryme būna ir kalbos. Aš jų nelaukęs išėjau. Kai pažvelgiau į laikrodį, naktis jau rito per dykylą. Miestas, spėju, jau būtų pustūštis, jei koncerto klausytojai nebūtų užpildę gatves. Kai grįžau į viešbutį, nugirdau, kad daug norinčių negalėjo į koncertą

pakliūti — bilietai išparduoti. Tada buvau laimingas, kad mano kelionė nebuvo veltui.

SULTONO PILI APLANKIUS

Rytas kaip iš pieno plaukęs. Čia nėra nei nuo jūros didelio riko, nei debesėlių, saulė iš pat ryto pažėrė milijonus šviežių, kaitrių spindulių. Nuobodūs pusryčiai mažoje salėje. Jau devynios. Einu į miestą ir suku per patį turgų, kurs dar dėl ankstyvumo tebėra tuščias. Pasinešu labai siauromis gatvėmis sultono pilies link. Priėjais mane atvažiuoja arabų traukiamas ir stumiamas didelis vežimas. Prisišlieju prie sienos, kad galėčiau pravažiuoti ir nuseku tą vežimą, kuriame pilna nepažįstamų daiktų. Kai kurios krautuvėlės atsidarė ir aš stebiu jų prekes: pintinių, virvių, storų lyg pančių prikabinata, odų, nedirbtų, apie kurias žvimbia didelės musės, geležų, sušiotų rūbų pagaliau ko ten nematysi. Čia automašinos nevažiuoja ir nėra kaip važiuoti, nes gatvės siauros. Einančių arba vežimus traukiančių žmonių čia daug.

Nelijo, bet gatvelėje daug

vandens telkšo ir pravažiuoja dviračiai taško į šalį. Pagaliau jau išeinu į plačią gatvę ir dairaisi, į kurią pusę pasukti, kad patektum į sultono pilį. Pasiklausiu. Praeinu dar keltą kvartali ir jau matau iškilusio pastato bokštus, ant kurių gandrai susisukę lizdus. Savotiškas namas ir abejuose galuose bokštai. Bet kaip supata kad abejuose bokštuose gandrai židžiai? Viename porėlė vaikus peni, kitame vienas gandraus, raudonomis kėjomis demonstruoja savo gramozdišką figūrą. Aš jau veik tikras, kad čia ir bus ta sultono pili, bet ne, į pilį reikia dar pasukti į kairę ir pereiti tą plačiąją gatvę.

(Būs daugiau)

SKAITYK "NAUJIENAS" - JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TREISINGIAUSIAS ŽINIAS

DR. ANNA BALIUNAS

AKIJ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAICO AKINIUS
2855 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROSPECT 8-3229
Resid. telefonai: WALBROOK 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą,
jei neatšiepia skambinti 374-6012

Telef. Prospect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
aktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisų uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Resid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadieniais nuo 1-5, treči.
ir šeštadi. tiksliai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITE

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatšiepia — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi. antradi. ket-
virtadi. ir penktadieniais nuo 3 iki
7 val. popiet. Ketvirtadi. ir šeštadi-
eniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5345

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.
ir penkt. 2-4 val. vak. Seštadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Resid. telefonai: GILSON 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatšiepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezi. Med. Bandai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJIEŲSE" — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

CTA uždarinėja stotis

Pranešama, kad Chicago
Tranzito administracija (CTA)
pradėjo taupyti išlaidas mažin-
dama tarnautojų skaičių ir tuo
tikslu uždarinėjama kai kurias
požeminių ir viršmies-
tinių traukinių stotis.

Uždarytos Sedgwick ir Dor-
chester stotys; be to uždaryti
pagalbiniai įėjimai: iš 33 gat-
vės į 35-tos gatvės stotį; iš Keel-
er Avenue į Pulaski Rd. stotį
ir iš Parkside Avenue į Central
Avenue stotį.

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

— Humboldt Parko Lietuvių Klubo
metinis narių susirinkimas įvyks
trečiadienį, sausio 17 d., 12:15 val.
popiet. Almir Simons miesto parke-
lio svetainėje, 1640 N. Drake Ave.,
pirmame aukšte 103 kambaryje. Na-
riai ir narės prašomi skaitlingai da-
lyvauti, nes turėsime išrinkti klubo
valdybą 1978 metams, reikalingas
komisijas ir kt. Po susirinkimo bus
vaisės.
W. Mankus, rašt.

— Zemaičių Kultūros Klubo meti-
nis susirinkimas įvyks trečiadienį,
sausio 17 d., 7:00 val. vakaro Holly-
wood salėje, 2417 W. 43rd St. Na-
riai kviečiami atsilankyti ir aptarti
klubo reikalus, kurių yra daug.
Taip pat lauks užsimokėti nario
mokesčius. Po susirinkimo bus vai-
šės.
Rozė Didžiulienė, rašt.

GRADINSKAS

GRUNDIG
HI-FI STEREO
SU 24 GARSIAKALBIAIS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

GELIŠ VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMIA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. Walbrook 5-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba kasdien nuo pirmadi-
nio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telef.: HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DEDES ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA
Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį — Dėdę Šerną as-
meniskai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų.
Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą.
Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražius istorijus.
Naujai atvykęs lietuviai galėtų žinoti, kas yra pasakojimas, kaip nu-
purti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės
Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena
ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jauniui, rašytojo Antano
Rūko lengvas, vaizdus, gražia literatūrine forma pasakojimas duos
progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių šviesuolių gyvenimu ir
jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Ado-
maičio — Šerno gyvenimo bruožai. Išeido Amerikos Lietuvių Istorij-
jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.
GAUNAMA "NAUJIEŲ ADMINISTRACIJOJE"



Magdalena Sankūnienė

"VASARIS"

(Medžio raizynys)

JONAS VILEIŠIS IR...

(Atkelta iš 4-to psl.)

ninių, ūkininkų ir kt. orga-
nizacijų steigėjų ir dažniau-
siai pirmasis pirmininkas, be
kt. Varpo b-vės, Atžalos b-vės,
Lietuvos Kooperacijos banko,
Lietuvos Universiteto studen-
tams šelpiti dr-jos, Lietuvos
miestų sąjungos, Lietuvių dai-
lės mylėtojų, Lietuvių — švedų,
Lietuvių — estų dr-jos Lietuvos
jungos, Lietuvos gyvulių globos,
aero klubo, Vilniui vaduoti są-
Lietuvių — estų dr-jų, Lietuvos
jai Lietuvos dainų šventei ruoš-
ti komiteto pirmasis vicepirmi-
ninkas ir t. t.

Bendradarbiavo visoje eilė-
je laikraščiu ir žurnalu, pats
parašė ir atskirai išpausdino
eilę brošiūrų įvairiais klausimais.

Iš šios prabėgusios sukraty-
tos apybraižos galima gauti
vaizdą, kokio didžio ir šako-
to lietuvių tautos ažuolo Jono
Vileišio ir jo brolių būta.

Jonas Vileišis paliko sūnų
teisių daktarą Petrą Vileišį, gy-
venantį ir veikiančį Connecti-
cut valstijoje, JAV-bėse, ir dvi
dukteris — Ritą Vileišytę Bag-
donienę, gyv. Elisabeth, N. J. ir
Eleną Vileišytę Devenienę, gyv.
Santa Monica, Kalifornijoje.

J. Pr.

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.

And we're supposed to
be so smart.

Do something. A free booklet
will tell you how you can help.

Write: The President's Committee
on Mental Retardation,
Washington, D. C. 20001.

Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____

Published as a public service in co-
operation with The Advertising Council

AD MAT NO. MR-41-67
(25 centams x 50000)

Juodieji žydai Chicagoje

Chicago Today straipsnyje
"Chicago — Juodojo Judizmo
JAV-bėse lopsys" praneša, kad
Illinojaus universiteto Chica-
go Circle profesoriaus James
Landing apskaičiavimais "Juod-
ųjų žydų" visuose JAV yra
apie 25,000 ir iš jų 10,000 gyve-
na Chicagoje.

"Juodųjų žydų" sąjūdis pra-
sidėjęs Vidurvakariuose, grei-
čiausiai kad Chicagoje, bet jie
skaitomi "nelemtuotais" (tei-
siškai nepripažintais), kadan-
gi žydų rasė jų tokiais nepri-
pažįsta, ir patys jie neturi jo-
kių įrodymų, o tik tvirtina,
kad jų tėvas toks buvo.

"Juodieji žydai" jaučiasi esą
kilę iš originalių hebrajų ir
tvirtina, kad visi biblijiniai as-
menys buvo juodosios rasės.

Jie Chicagoje turi savo 12
kongregacijų, kurių kiekviena
kitaip aiškina savo kilmę. Dau-
gelis jų sakosi, esą arba hebra-
jai izraelitai, Juodieji žydai
Etiopijos hebrajai ir tp. Jie
laikosi žydiškų tikėjimo, vyk-
do žydišką ritualą, skaito heb-
rajų šventračius ir studijuoja
Hebraizmą. Kiekviena grupė
turi savo hebraiškas mokyklas;
ne vienas jų "rabinas" arba
"dvasios vadas", kaip jie yra
vadinami nėra gavę jokio apmo-
kymo į rabinus.

Apie juos beveik nėra litera-
tūros, nors jie leidžia du savo
laikraščius: The Nation Chi-
cagoje ir kitą Brooklyne.

PERI NE SAVO KIAUSINĮ

Argentinos daktaras Raul
Blanco pranešė Sao Paulo, Bra-
zilijoje, įvykusiame "Vaisingu-

mo ir sterilumo" kongrese, kad
ateinantį kovo mėnesį Buenos
Aires, Argentinoje, Alvarez ligo-
ninėje laukiama gimstant pir-
mojo tokio kūdikio, kurs buvo
pradėtas motinos ne iš nuosavo
kiaušinėlio, iš svetimos moters
gauto transplantacijos būdu).

Pirmoji tokia transplantacija
(perkėlimas) toje ligoninėje pa-
daryta dar 1971 m. liepos mė-
nesį po ilgesnių eksperimentų su
šunimis, kur pasak Dr. Blanco
devynios kalės iš dešimties at-
vedusios normalius kiekius svei-
kų sunčių.

NUPIGINTOS KELIONĖS LEKTUVU PER ATLANTĄ

Pranešimu iš Londono, britų
užjūrių aviacijos korporacija
BOAC žymiai nupigino kainas
skrendant skersai Atlantą. Nau-
josios kainos į abu galus (iš Lon-
dono į New Yorką ir atgal) yra
59 svarai arba 138.65 doleriai.
Šias kainas dar turi patvirtinti
britų valdžia. Toks kainų nupig-
inimas buvęs galimas dėl to,
kad I.A.T.A. (Internacionalė
Transporto asociacija) negalėjo
susitarti dėl kainų per Atlantą.

I.A.T.A. kainos skridimui
skersai Atlantą būtų truputį di-
desnės ir priklausomos nuo se-
zonų. Skridimas į abudu galu
— iš Anglijos į Ameriką ir atgal
būtų nuo 62 iki 85 svarų (nuo
145.70 iki 199.75 dolerių) — pi-
gioji kaina nuo Kalėdų iki bir-
želio 14 dienos ir nuo spalio 15
iki gruodžio 6 d.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIEŲSE"

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geria-
usia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir ki-
tas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei prisių-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIEŲS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią
knygų spintą ar lentyną:

K. Biešnis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 pusl. \$6.00
K. Biešnis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 pusl. \$6.00
Prof. Vac. Biešnis, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai
įrišta, 401 pusl. \$7.50
Prof. Vac. Biešnis, SENUJŲ LIETUVIŲ KNYGŲ
ISTORIJA, I dalis, 208 pusl. įrišta — \$3.00, minkštai
viršeliai — \$2.00; II dalis, 225 pusl. įrišta — \$3.00,
minkštai viršeliai — \$2.00
Dr. K. Grinluis, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 p. \$5.50
Juozas Liudius, RAŠTAI, 250 pusl. \$3.00
P. Liudžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ,
88 pusl. \$1.00
S. Michelsonas, LIETUVIŲ HEIVUJA AMERIKOJE, 287 p.
įrišta — \$5.00 minkštai viršeliai — \$4.00
Dr. V. Šrugienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai įrišta 968
pusl. dabar tik \$10.00

NAUJIEŲS,

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENA DIENA BUTINI KRIKŠČIONIUI

Maldoje neperstoja. Rom. 12:12.

Brangūs mokytiniai Kristaus, kokią palaimintą privilegiją suteikė
mums Dievas, kad galime būti maldoje neperstojančiais: galime visada
meisli — kelti augstyn prie Dievo savo mintis ir savo širdis bet kada ir bet ku-
rioje vietoje, ir taip darant kas dieną ir kas valandą pripažinti, kad Tėvas
mūsų brangus Viespaties Jėzus, visuomet gyvena su mumis. O tada, kaip
jau atsilikome savo dienšniai pareigą, po Jo apveizda ir vadovystę, arba bet
kokių laiku kada mūsų siela pamato reikala, kiek brangi yra ta privilegija,
jeiti į savo kambarį ir ten, po Dievo akių, palengvinti sunkumą savo širdies.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvienam aišku, kurį yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kri-
staus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidelėje
knyguteje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai gausite, jei
parašysite tokiu adresu: F. Zavist, 3715 W. 66th St., Chicago, Illinois 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS
6946 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAJORS VISTA
REpublic 7-8000 REpublic 7-8001

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARds 7-1741 • 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos



AMBULANCE
PATARNAVI
MAS CIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1095

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1136-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2814 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6671

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITES NAUJIEŲSE

5 — NAUJIEŲS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, JANUARY 16, 1973

Gyvenimas pavergtose Lietuvoje

Rašo anglų korespondentas neseniai buvęs Vilniuje

Britanijoj veikianti žinių agentūra FCI savo biuletenyje paskelbė okupuotoje Lietuvoje apsilankiusio F. Fogg (iš Edinburgo) straipsnį apie pokalančių įvykių nuotaikas. Ten rašo jis:

KĄ PASIEKĖ RIAUŠĖS?

"Tauta kuri jaučiasi laisvojo pasaulio užmirsta, aštuonių lietuvių, dalyvavusių gegužės mėnesio Kaune, byla, jeigu nieko kitas nepasiekė, tai bent atkreipė pasaulio dėmesį į šią nelaimingą šalį. Toji byla, kaip ir riaušės, tėra naujas ženklas nepasitenkinimo kelyje, kuriuo tauta buvo priversta eiti nuo Sov. Sąjungos atneštos okupacijos 1940 m. Žmonės, su kuriais kalbėjau, man pareiškė, kad riaušės buvo daug rimtesnės nei pradžioje buvo manoma. Atrodo, kad bent šėši asmenys mirė, o ne vienas milicininkas, kaip oficialiai buvo skelbta. Nors sovietiniai pareigūnai skelbė, kad tai "chuliganizmas ir viešosios tvarkos ardyumas", tačiau tikrovėje tai buvo tautinis proveržis, slopinamas daugiau kaip 30 metų. Žvelgiant atgal, tos riaušės gal ir buvo nenaudingos, tačiau jos buvo protesto mostas, kuris uždaroje sovietinėje visuomenėje kitais ir negalėjo būti pareikštas. Yra žinoma, kad gana ilgokai buvo laikomi suminti 200 asmenų, daugelis jų buvo areštuoti po demonstracijų, kai buvo draudžiama stovėti krūvoje gatvėse daugiau kaip trim asmenimis".

DIDŽIOJI PROBLEMA

"Lietuviai yra save gerbianči tauta, jautriai branginanti savo kultūrą bei savitas tradicijas. Jų problema yra didesnė nei politinės institucijos, būtent, pats tautinis išlikimas. Trumpai tariant, tai maža tauta, kuri praityje ne kartą kovojo net ir tais atvejais, kai grėsė milžiniškos pajėgos. Gegužės mėnesio riaušės nebuvo pirmoji jausmų demonstracija, išreikšusi tautinį atnaujinimo atvejų. Tai yra žinoma daugeliui lietuvių okupaciją apie aštuonius metus, kol buvo galutinai sutriuškinti".

RELIGIJA IR TAUTYBĖ

"Ten yra dvi neatskiriamos sritys — religija ir tautybė. Lietuva buvo paskutinė Europos tauta, kuri priėmė krikščionybę, bet kai katalikų tikėjimas įsitvirtino, tapo atkakliai ginama tautine institucija. Katalikų Bendrija atlaikė Staling, ir jeigu ji šiandien iš viso dar egzistuoja, nepaisant administracinių smaugiančių varžtų, — yra aišku ženklas, rodąs tautinio ryžto kietumą. Vilniuje iš 37 šventovių atidarytos tėra 7. Ryšiai su Roma palaikomi neoficialiais keliais. Į vienintelę kunigų seminariją Kaune leidžiama kasmet priimti tik penkis kandidatus. Daugelis vyresnio amžiaus kunigų miršta, o likusiems tenka vis didesnė darbo našta. Dėl to nebuvo jokia staigmena 17,000 lietuvių memorandumas Jungtinėm Tautom, kuris buvo įteiktas šiais (1972) metais, prašant didesnės religijos laisvės".

SANTYKIAI SU RUSAIS

"Santykiai tarp rusų, gyvenančių Lietuvoje, ir vietinių gyventojų niekad nebuvo geri. Dabar, po anų riaušių, jie yra labai įtempti. Rusų imigrantai niekad nebuvo maloniai priimami, juoba, kad jie užima svarbiausias pozicijas. Praityje jas užimdavo lietuviai komunistai. Buvo piktinamasi taip pat kelių tautinių paminklų pašalinimu ir gatvių vardų sovietiniam. Labiausiai skaudina lietuvių rusų atsisakymas mokytis toje respublikoje lietuvių kalbos, kuri yra oficiali vietos kalba. Lietuviai turi mokytis rusų kalbos".

LIETUVIŲ PASTANGOS

"Vis dėlto, nors ir policijoj tarnauja daugiausia rusai, daugelis partijos vietų yra užimtos lietuvių. Pirmasis vietinės partijos sekretorius Šnieckus yra lietuvis. Praityje jis sekmingai atlaikė Maskvos spaudimą, ypač istorinio paminklo — Trakų pilies atnaujinimo atveju. Tai yra žinoma daugeliui lietuvių okupaciją apie aštuonius metus, kol buvo galutinai sutriuškinti".



BALTIJOS gražūs studentų penketukas: Vilnius Lemkis, Helmutas Bertulaitis, Erikas Rotkis, Juozas Jasulaitis ir Stasys Jasulaitis. Jų koncertai įvyks sausio 20 ir 21 dienomis Marijos aukšt. mok. Auditorijoje.

Kvintetas su didžiausiu pasisekimu yra koncertavęs Vokietijoje, Belgijoje, Šveicarijoje, Prancūzijoje ir kitur.

Koncertus rengia Grandies šokių išvykai į Pietų Ameriką Globoti Komitetas. Bilietai gaunami Marginituose.

seksė nei Latvijai su Estija išvengti rusų antplūdžio. Daugiau kaip 80% gyventojų yra lietuviai. Be to, jei tikėtis pasakytinė statistikai, jų skaičius palengva didėja. Išimti sudaro Vilnius, kur 50% gyventojų yra lietuviai. Gal dėl to tenai nebuvo ir riaušių. Kaikurie lietuviai, su kuriais man teko kalbėti, buvo pasiruošę geriau atsisakyti augsteno gyvenimo lygio nei sukurti su rusų imigracija iš sovietinių respublikų (šiuo metu į Kauną ir Vilnių gausiai plaukia rusai, kad dar labiau atmiestų lietuvių. Red.).

Kiek tos riaušės atsiliepė į pastaraisiais metais pasireikšusią tendenciją perleisti vadovaujančias vietas lietuviams, sunku pasakyti. Spaudimas jau pradėtas vykdyti, ypač kultūrinėje srityje, paliečiant tautines institucijas. Iki šiol sovietinis režimas, nežinantis teismo, bandė įvykius menkinti. Maskva stebi ir kol kas dar nėra aišku, ar polinkis į sritinę autonomiją galės būti įtešiamas".

"Tėvishės Ziburiai" Nr. 51-52

— Grace Mitka, Milwaukee, Wis., kartu su sveikinimais ir gerais linkėjimais vėjus progą, atsianti 5 dol. Ji yra skaitytoja nuo 1937 m.

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kainą \$2. Knygėlė jums bus pasiųsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDOUODAMOS DABAR "NAUJENOSE" su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTĄ KULTŪRĄ — ŽIAURŲS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdiškai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order.

NAUJENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
JANITOR WANTED
for medium size printing plant
and offices. 40 hour week.
Permanent.
276-1600

REIKALINGAS prityręs auto mechanikas, California Super Service, 4824 So. California Ave., Skambinti Eriugui VI 7-9327.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progros

BARBER SHOP su 2 kėdėmis ir visais įrengimais parduodama 69-jė gatvėje.
Telefonas 434-7933

TRUMPAI

— Kazys Čepukas paguldėdas Illinois Masonic Medical Center ligoninėje, 836 W. Wellington St. Praėjusios savaitės pabaigoje pasijuto blogai. Dukra Valerija ir žentas Walter Cherry skubiai išvežė į ligoninę. Ligonis jaučiasi geriau, bet dar teks ilgiau pagulėti, kol galės namo grįžti.

— Praėjusį šeštadienį apie 9 val. vakaro žurnalisto Stasio Juskeno žmona prie Archer ir Kedzie laukė autobuso. Du baltieji pusbėrniai prišokę prie Juskenienės atliko peilius ir atėmė jos rankinuką su pinigais ir kitais daiktais pabėgo.

— Robertas Raudonis išrinktas Marquette Parko jaunųjų beisbolo organizacijos sekretorium.

— Joana Lamsargytė dalyvauja Marijos aukšt. mokyklos krepšinio komandoje, kuri laimėjo apylinkėje 1-mą vietą.

— Steve Janulis žaidžia Hale pradžios mokyklos krepšinio rinktinėje Hawks. Jis laimėjo 1-mą vietą ir Midway Kiwanis klubo dovanas, nugalėdamas galutinėje rungtynėse St. Symphorosa mokinių komandą 33:26 rezultatu.

— Lietuvių Dailės Institutas suruošė dailininko Viktoro Vizgirdos tapybos darbų parodą ir maloniai kviečia visus atsilankyti naujoje Čiurlionio galerijoje, Jaunimo Centre, Chicagoje. Parodos lankymo laikas: savaitės dienomis nuo 7 iki 9 val. vakaro, šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 9 val. vakaro. Paroda uždaryma sausio 21 dieną 9 val. vakaro. (Pr.)

— Baltijos Kvinteto, pagarsėjusio vakarų Europoje ir rašytojo Antano Gustaičio satyrinės kūrybos VAKARAI — KONCERTAI įvyks Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje, Chicagoje, sausio 20 d., šeštadienį, 8 val. vakaro ir 21 d., sekmadienį, 3 val. po pietų. Bilietai gaunami Marginituose, 2511 West 69th St., Chicago, Ill., telef.: (312) PR 8-4585. Jaunimui ir studentams tik 2 dol. Koncertus — vakarus rengia Grandies šokių išvykai į Pietų Ameriką globoti komitetas. (Pr.)

— Kviečiame visus į linksmą pobūvį, sausio 27 d., šeštadienį, 6:30 val. vakaro, Jaunimo Centre, įvyksta linksmas pobūvis, kurį rengia Grandies šokių išvykai į Pietų Ameriką globos komitetas. Bus trumpa programa. Šokiams gros Neo Lituanija orkestras. Rezervacijų ir informacijos reikalau skambinti Irenei Kriaučiūnienei GI 8-2323 arba Leonardai Dargienei 865-1156. (Pr.)

— Įvairiems parengimams ir progoms prityrusi šeimininkė gamina maistą. Visokie užsakymai yra priimami ir bus gardžiai ir skoningai pagaminti. Kreiptis: RUMSOS krautuvė, 4359 S. Maplewood Ave., Tel. VI 7-2149. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMU VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISU RUSIU DRAUDIMO AGENTORA]

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

CUSTOM BUILT RANCH —
Vicinity 84th & California.
7 large rooms, 2 1/2 baths, 2 fireplaces.
Large finished basement. In-law apartment attached. Far too many extras to list \$54,500.
Shown by appt. 925-6299.

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRUS DRAUDIMAI, NAMU IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS — PARDAVIMAS

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

LAIMINGI NAMAI

ORIGINALUS APARTAMENTINIS NAMAS. Alumin. langai, naujas gazu šildymas ir garazas, aptvertas platus sklypas, pajamų \$6,600 metams. Prašo \$45,000. Priims rimtas derybas.
ERDVUS 6 KAMBARIU MŪRAS 20 metų. 1 1/2 vonios, alumin. langai, gazu šildymas, apsaugotas beismanais, 2 auto garazas, arti Nabisco, greit galite užimti. \$22,000.
PUKUS 2 BUTŲ 19 metų mūras. 2 atskiri šildymai, keramikos vonios, kabinetų virtuvės, alumin. langai, geležinės tvoros, garazas, arti ofiso. — \$36,000.
12 BUTU MŪRAS Marquette Parke. \$17,500 pajamų metams. Našlė prašo \$94,000.
6 1/2 KAMBARIU didelis Georgian. 1 1/2 VONIOS. Irenas sausas beismanais. 2 auto garazas. Apie 20 metų, kaip naujas. \$23,000.

4 BUTU po 5 kambarių mūras. 4 auto mūro garazas. Naujas gazu šildymas. Platus lotas. Arti Tevishės bažnyčios — Marquette Parke. \$49,500.
2 BUTU 6 metų luksus mūras. 2 auto mūro garazas. Viengungėtinis irengtas beismanais. Arti ofiso. \$48,000.
9 KAMBARIU 9 metų mūro rezidencija. 2 modernios vonios. 2 atskiri šildymai. Cent. oro vėsinimas. Garazas. Arti Kedzie ir parko. \$40,000.
2 BUTU gražus mūras arti vienuolyno. Naujas gazu šildymas. 2 auto mūro garazas. \$28,500.
6 KAMBARIU modernus medinis. Naujas gazu šildymas. Arti Margučio radio. \$15,000.
MODERNUS 6 KAMBARIU 14 metų mūras. Cent. oro vėsinimas. Irenas beismanais baras. 1 1/2 vonios. 40' lotas. Garazas. \$24,000.
PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.
8 KAMBARIU 1 1/2 aukšto 16 metų mūras. 2 vonios. Tvirtas beismanais. Garazas. 83 ir Kedzie. \$32,000.
2 AUKŠTU 2 BUTU NAMAS platus lotas. Garazas. Arti mūsų. — \$22,000.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave RE 7-7200

MORINIS 4 MIEGAMI ir 3 vonios. Moderni virtuvė. Dideli kambariai. Garazas. 32 pėdų sklypas. Tuoj galima užimti. Gerai prižiūrėtas. Nehranis. 64 ir Artesian
MORINIS BUNGALOW. 6 kambariai. Dideli miegamieji. Moderni vonia ir virtuvė. Mūrinis garazas. Platus sklypas. Daug priedų. 64-ta ir California. \$26,900.

ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento)
TEL. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irenas mieste ir užmiesty naujus ir nerastatus senus visus rūšių namų apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rines (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti.

DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKSTOS KOKYBES KAINOS IR SAŽINGUMO NAMU REMONTO DARBUOSE

Stogų dengimas. Vandens nutėkėjimo vamzdžiai, tuckpointing — mūro atstatymas ir valymas. Mūrininko, staliuko cemento ir dažytojo darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar. AT. RY. FAKTIN. TVE. 239-9488

Federalinio ir valstybinio pajamų mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas - pardavimas
REAL ESTATE
Pajamų pildulijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo informacijos
INSURANCE
NAUJAS ADRESAS
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (Prie Sacramento)
Tel. 436-7878

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustyme
Frankai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Ivairių prekių pasirinkimas, motociklai, baldytuvai, automobilai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKA
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, BALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVIŠKŲ
KNYGŲ ISTORIJA
Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.
Abi knygos gausite, jei pinigų pasisūsite tokiu adresu:
NAUJENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ
KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!
Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įristos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:
NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois